

fehtas. Amatneeli dīshwoja pilsehtas un raschoja preessch fawas aplabrtnes, preessch feodalā funga. Neapstrahdatu materialu wini dabuja no sahdschas, jaur to iſzehlās starp sahdschu un pilsehtu ekonomiſta ſatiſſme.

Tirdsneežiba ar rihtsemem radija mantlahribu, preebewa leelu nosībmi nāudā i un pīrmā weetā nostahdijsa tirgotos fchikru. Tirgotos neapmeerinajās vis ar neleelu apgabalu tā amatneeks: pelnas noluhsā viensch dewās us zitām semem. Bet lihds ar tirdsneežibū išzēblās ari konfurenze. Te nu tirgotosam bija wajadīgs tahds spehls, kas wiā netik ween aissstahwetu konfurenzes zīhna ar fweſcheem tirgotosjeem, bet ari dotu leelasas teefības un preelshdrozības. Protams, ta to wareja darit tikai ta apgabala valdība, pēc kura tirgotos peedereja. Tirdsneežibai wairak attihstotees, tirgotosu intereses fweſchseju tirgos arween wairak saduhrās. Pahrswars bija teem tirgotosjeem, lures aissstahweja spehzigas, saweenotu apgabalu valdības. Tā tad wajadībsa pēbz slīpras fabeedrislas organizacijas nodibināja nazijs — tautu.

Bez paaulei tirdsneegibas leels svars pēc nazijas nobīdības bija eelscheitā tirdsneegibai. Wina zīsti sa-
weenoja veen' no otras atfēschinajusčas "markas" un pa-
darija tās aīslarigas no tuvejā tirdsneegibas zentra. Tirds-
neegibas zentrs pēnehmās spēkā, wina bagatiba deen no
deenas pēeauga; winsch eeguva pahrswaru ekonomiskā, poli-
tiskā un garigā dīshvē; wina waloda isplatijs un palita
par nazionalu — tautas walodu.

Nazionalà attihstiiba tila paahtinata, kud tirdsneeziibā un pretschu raschöschanaā wirsroku fahla nemt kapitals. Raschöschana paschwajadzibam tila leelakā mehrā aprobeschota un lihds ar to pahrgrosstjās apstahlī, kuros ta agrak wareja pastahlīwet, kā: marša, patriarchala faime un satra individa lablahjiba atkarajās no wifas nazijsas jeb tautas lablahjibas. Mahtruhpnenezibas weetā wifur attihstijas pretschu raschöschana eelscheeem un ahrejeem tirgeom. Ari semkopibā pretschu raschöschana nehma pahrsvaru. Jo wairak iplatijsas tirdsneeziiba, jo leelaka bija pētra kapitalisteem, jo isdewigali bija tirdsneeziibas nolihgumi, — jo leelaku malzū semneeli dabuja par saweem raschojumeem, jo leelaka bija pēpratisshana pēbz labibas, galas, abduum u. t. t. Te nu mehs redsam, la ari semneeseem nahja labums, ja tauta bija weenota un spēhziga.

Lihds ar „markas“ un „feodalisma“ beigshchanos nosuda ari bruneneelu armijas. Kara spehls tika fastahdits no semneleem, pirmajā laikā no tahdeem, kureem nebija wairs semes; bet drihs semneels tika atrauts no arksa. Kareem to laiku bija pa leelalai daikai tirdsneeziskas intereses. Tahdā sīā semneels iška aistrauts lihdsi zīhā par nazijas labklahjibū, tās waras nodibinashanu. Kara laukā winsch eeradinajs ihgnumu fajust un naidigu prahm turet pret sweschām tautam. Tagad winsch semi natureja vis wairs par isslehtu is nazionalas dīshwes, bet statijās uš to ne masak eeintereses, sā tirgotajs. Pat semala fauschu šķīra — proletareeschi, rospelni, kuri nebija nelas zīts, sā no sawas semes padishti semneeli, netila wairs is nazionalas dīshwes isslehtti. Valsizis par algadīsi, proletareetis jutās faistis ar sawu darba devēju — kapitalistu. Jo leelaka mehā autihslijās ruhpneeziba, jo wairak wina eelaroja abrejus un eelschejus tirgus, — jo leelaka radās peepraisshana pebz strahdneleem. Ari alga tā tika manami paaugstinata. Tas wiss, protams, notika tai laikā, kad ruhpneezibā maschinās wehl nedarijā zilwelus leekus. Tai laikā kāris solis, kas tika spērīs lai naziju — tautu paželtu uš labalu stahwollī, bija par labu ari strahdneelu šķīrai.

Pee nozījās attīstītāčanas loti leela nosīhme peeskītā
ari ta apgabala geografskajam stāhvostim, kurei vīna ap-
dzīhwo. Rīlinščainee salni, milsigas, fugoščanai nederigas upes
netahdi newareja veizinat pirmatnejo zilſchu weenosčanas
nozījās jeb tautās. Bet wiſeelakā nosīhme walodai, jo bes-

winas kopeja raschschana bija neespehjama. Jo beeschali malnijas raschschanas lahtiba, jo eewehrojamala valika walodu; ari apgabalam, lura runaja weenu walodu, wajadseja tapt plashkam. Walodu neweenadiba ir weens no galweneakeem trauzelkeem sabeeedrisla raschschana. Tadehf ari preeschu raschschana un tirdsneeziba jau agrali wareja weenot tilai tahdas "marlas", tahdus nowadus, luru lozefki weens otu pilnigi saprata. Ekonomiskai attihstibai us preeschu ejot, radas ari wajadsiba wiseem, las runaja weenu walodu, sa-weenotees weenä walsti un lihds ar to atdalitees no teem, ar kureem satiflime tapa apgruehtinata zaur walodu neweenadibu.

Leelus daschadibū mehs fastopam, ja apštatam latras muhſlaiku nazijs — tautas attihſtibū ſawruhp; gandrihs ne-weena no wiſām neatihſtijas tahdā zēb ſā otra. Bet wiſas wiſas attihſtijas pateizotees weenai un tai paſchai ekonomiſſlai attihſtibai — pateizotees preſču r aſč o ſč a n a i u n t i r d ſ n e e z i b a i. (Turpmal beigas.)

Turmal beigeß.)

Eiropas valstju politiskais virseens nahkotnē.

Kā tatschu pastahw idejas, kas no positiwās kritikas apgaismotas iesschlikst sā utopiski sapni un tomēr laiku no laika ar īstību pārlezzibū usleesmo weenā waj vtra garā!

"Eiropas Sweenotās Walstis!" domās, ka Eiropas walstju nenoledsamas lopigas politissfās un sabeeedrīsfās intereses usleekot winai taisni to usdewumu, pretotees Eiropas saastaldīschanai un radit lopeju organu lahdā "unījā" (sweenībā) waj afoziazījā (sabeeedribā), lai pretotos zitu pasaules dāku un zitu rābšu pahrīvaram. Lai no senlaiķu tāhdeem projekteem fauktū weenu pēc wahrda, tad jaatzeras zeribū pilnā frantschu I ndri īla IV., tam bijuše rokā jau 12 walstju pēekrīschana preeksh Eiropas "unījas", tad to kēhra pahvesta fanatika Rāwejala dunzis. Waj teesham til taht jau leeta bijuše, par to jaipalaischās uš I ndri īla IV. ministra Sillija (Sully), no kura memoareem schis sūras smeltas. Bet no daudzeem wišjaunato lailu domatajēm aishrābdīstīm uš angli B. Steadu (Stead), tas angļu-buhtu karā pret waldibū bija tas pats, tas Solā Dreifusa leeta un tas Hagas meera longresa laikā laida slāja fawu falteem un dokumenteem bagato rastu par Eiropas beedrošchanos weenā leelā sabeeedribā "Eiropas Sweenotās Walstis" apgalvodams, ka zitadi pehz 50 gadeem "apbrunota meera" fāscheltā Eiropa nebūtīhot wairak sā tirdsneezīsli un ruhypneezīsli Amerikas un Japānas kālpone.

Wispabe ūgi ideja nav jaunlatu dehris, bet wissangstalus vilkus ta sozebluse wispahribā allasch tad, tad Eiropai breesmas bijuschas durvju preesħčā, un tad winas walstis sawā politika art gabijuschas nereti rolu rošas. Ta jo gaħiex un warbuht pirmo reis tahdā weidā auša favstarpejä� ween-praħtibas juhtas ta'is attakħos gadu simtenos, tad-eiropeschu krixtigas tautas drebeja nopeetnäs isbailēs no turku u brustumeem. Bet now brihnus, ta ne masala meħra ta' notizis art tagad, tiegħi tifla idha minn tħalli. Ta' titi wijsam Eiropas walstim solida risti (lopedi) riħlojotexx għad-dalli driħi un wi-seem fweħtigi panahkumi kienas iż-żu tħalli. Tagad pats no sejis usmähjas jauτajums, zil isidewiġi ir-apstafkli minneta f-faqeedribai, waqt ta-eet prenem dama is-wajt at-slħabda un jidu jipamata ir-muhsu gadu simteni schim gaħsa pilim par "Eiropas Saweenotam Walstim"?

Muhſu gabuſimtens — to war droſchi teilt — dewiſ ſchim jautajumam un idejai jaunus pamatus! Twaiks, elektriba un tirdsneeziſli ſakari weenojuſchi daschadās tautas neſarauſtamām ſaitem, warenā ſabeedriſla kufiba ſemju ſemēs, meera idejaſ u. t. t. tuwina tautu tautai un rada lopejas

intereses, kuru esamibu geubti noleeg, tilpat gruhti ta ape galwot, ta tas wifas jau buhtu allasch ta eewebrotas, ta tas paschu Eiropas walstju laba peenahktos. Un faut 19. godu simtenis ir ihsti tautibu gadu simtenis, tur modernas tautoz fazensdamas laro par sawu tautisko patstahwibu, Andre Gertis domia, ta schis individualisms, it ta tas eespehjams sabeeedribi starp materiali un intelektuali (garigi) faistiteem indviduem (buhlem), naw nebuht schkehefslis daschadu tautu zenteeneem pehj augstakas weenibas, ta wispahr safars starp tautan naw bes lihdibam ar biologisko (us dsihwibu atteezoschos) safars starp indviduem, un ta nahfotnes usdewums taisni buhtu ja-slanot latca personigas waj tautiskas teesibas ar sabeeedrisan waj zilwezes interesem.

Tad jaeekehro, ta muhsu deenäs tee wairs nā
teoretiki prahneekti un sapnotaji, pahrsilwejzla muhsiciga
meera un taisnibas ideala apsebsti, kas ignore (neatuhū)
materialo teeschamibū, bet laudis, las taisni no schem
materialeem apstahlsteem welk jāwus flehdseenus, pilnīgi
positiivi gari, kui nemas runat un rakstit par augschā minē
"utopiju".

Un visihslatā laītā, kur jautajumis par eiropejā
lopejo politiku neveenā veen sīnā uš deenas lahtības, nahtī
lojā*) ari tabda autoritāte kā pasībstamais franču
websturneels profesors Anatois Lerōja-Boljē (Leroy-
Beaulieu), kas (dīm. 1842. g.) savā laītā apzelojis Kreemju
un faraftijs frantschu walodā eewehrojamalo kreewu websturne
„Bara valsts un treevi” (3. sehi.); ari „Frančija, Kreemju
un Eiropa” u. j. Te pasneegsim vīna galvenās domas.

Neschaubidamees par leetas swarigumu un par to, ta
tahda fabeedriba teescham faslan ar laita prasibam, ir ten
tas Eiropas laba nepeezeeschams, Lerođ-Bolsje eet pee janu-
juma, tahdā weida schis sapniš waretu jebkad nablotne jen
pateešba. Waj warbuht pehz Seemet-Amerilas Sweenot
Walstju parauga? Winsch atbild ar "ne"! Salihdsinot Eiropas
ar winas zitreisejam kolonijam, no kurām Seemet-Amerilas
Sweenotās Walstis zehluschäs, pirmēja ir douds mānd
dashadu tautibu, satra ar fawu dīli eefaknjoschos ihpatnib
fawas pagahtnes tradizijam, eeraſcham, attihstītu valodu un
originalu mabklu. Schim tautam t a h d ā weenibā salihdsi,
wiru ihpatnibam wajadsetu leelā mehra sust, bet preessh ton
tas ir pahral dīhiwas un neisnibzinamas. Ne til ween tā
tahdu salihdscham, tas laupitu Eiropai winas bagā
originalitāt, scho winas godu un lepnumu, to nav pati
wehletees! Kad ari „j a u n à“ Eiropa jaur to eemanete
wairak faimneesiskas waras, materialas labslabjibas, nej
Eiropa no f a w a s „waras“ saudetu, no fawas garīgā
fulturas pahraluma. Bet galvenais — tahda salihdsi
tuvalā nahlotne nemas nav eespehjama. Ja 20. gads
simteni war nodibinatees pamasaam lahda eiropeeschu valsts
weeniba, tad tilai tahdā weida, ta ta neabsorbē (nejsaz
pi l n i g i sevi wisas fastabwdatas, neapspeisch un nenīv
(nenolihdsina) tautu fawadibas, bet zil ween eespehjams, ta
saudse, til ar tahdām garantijam ta ari apmeerīnas daibas
walstis traikojoščas tautiflas zīhnas un kļuvis nācī
walstu starpā sen ruhgostosho tautisko naidu. Tarež un
leetschanaā pēnemtais nosaukums "Eiropas Sovēnu
Walstis" nebuhu iħsti isdewees apštħmet scho eespeh
weenibu; tas pahral atgahdina Amerilas Sweenotās Walstis
luras arveen wairak teežas saplubst weenā weenīgā republikā
un weenīgā tautibā. Ko meħs domajam, ir faut tas, ta
saprot sem walstju asoziazijas waj federazijas, ta tad n, ta
wahzeets teiku, "Bundesstaat" (fabeedrota walstis), ta
"Staatenbund" (walstju fabeedriba), apmehram fa roħi

⁴⁾ Cf. „Revue des Revues“ no 1. junija 1900. „Les Etats-Unis d'Europe.“

Sibnumi

Manratschu beedriba nesen nodibinajusés Tunisá. Beedriba grib ne masak ne wairal là israft puneeschu Esch-muna, ta deewelta mantu, kuru romeeschi pahrwehrt par Saturnu. Manta fastahw is selta naudas un steeneem, selta pihlareem un statujam un naw masala par 400 milj. franku. Tautâ ir dauds teiku un nostahstu par mantu un teem zilwekeem, kuri to redsejuschi, tà gruhti isschlirt pateefibu no pasalas. Iau leisara Neronia lailos stahstija par scho mantu. Swetons Neronia dñihwes apralslâ un Tazits sawâs Annales weenadi atstahsta, la Neros aissuhitjis weselu sloti us Kartaginu, lai ta eequhtu Didonas mantu, là to toreis faulkaja; Neronam to bija eestahstijis Kartaginâ dñimuschois brunineels kass. Bet lad mantu neatrada, tad brunineels nogalnajâs. Didonas mantai wehlak wehl preebedroja kartageeschu bagatibas, lukas tee esot noglabajuschi lahdu neweenam nepeejamaa weeta, lad winu vilsehta rila eelarota. Slehytuwe nu atrodotees sem Sidibenhafana pakalna, deen-wid-walaros no Tunisâ, pee sahls esera; apalsch pehdejâ gahja gangis us Kartoginu. Te japeemin, la Tunisâ ostu isbuhwejot insceneri pee saweem ispehtijumeem 55 pehdas sem lahdas duhnu lahrtas atrada 320 pehdu gazumâ muh-retu spraislu. Us pakalna, là teika stahsta, lohds nilas bejs lizis Sidibenhafanu lihds ar 40 ta beedream dñihwus apralt. Bet lad bejs gribaja pantigatees par saweem eenaidneekem, tad winsch no teem neatrada ne pehdas: pa apalschsemes gangeem tee bija noltuwuschi lihds juhrai un aissbehguschi us Egipci. Preelsch lahdeem 40 gadeem dauds runaja Tunisâ par lahdu marosani, kas feltu fajjam laifija, laut gan lihds tam bija bijis nabags. Par to stahstija, la tas lahda weza rokralsta pamudinats lopâ ar lahdu beedru nolaidees pa lahdu zaurumu wejaja spraislu un tur sognahbees selta. Abi beedri tad atstahja Tunisu un tilai pehz 15 gadeem otrals atnahza atpaskat, lai no jauna peepilditu sawu pa tam istulfschotu malu. Ta la winsch weens pats nesa newareja isdarit, tad

winsch samelleja beedrus, to starpā ari sahdu Emberelu un
ar scho palihsibū winam laimejās nolkuht lihds apalschēmes
spraifla durwim, ajs kuraā atradās mantas. Iszehlās strīhds,
sam pirmajam eet eelschā, pee sam marolanis un wehl weens
tika nolauti, samehr pahrejee, bresmigu haitu pahrauenti,
eeeju aisebehruschi un zeefchi norunajuschi noslehpumy glabat,
aisbehga projam, lai netiftu apfuhdsjeti par sleplawibu. Wiss
tas nu gan war ari buht tuftcha pasala. Bet dihwaini nu
ir, ka preefsch diweem gadeem us Marolu aisebehguschais
Emberels no tureenes atgreesas atpakał un usmekleja sawus
agrakos beedrus, lai wehl reis isdaritu mehginajuau. Diwus
no teem winsch atrada wehl dīshwus un ari gatawus peda-
litees. Wini ari sahdu naakti mehginaja eetilt gangi, bet
tagad apstahlli bija tahdi, la wini nemaniti to nekahdi ne-
wareja isdarit. Tapehz wini greefās pee kahda Tunisas finat-
neela, Medinas, kas bija paſiſtams jaur fawem pehtijumeem
par puneeschu nekropolem (mironu pilſehtam). Medina us-
aiginaja ari Parises Sinatn akademijas korespondentu baronu
Anselmu de Kuiſe (Kuisaye), kureem Emberels iſſtahltija
wīsas sawas dehlas, ſūlti aprakſtija augſto spraiflu, kueu tas
pirmo reiſi eelkwiſi, fahnu gangus us eferu un falna eelscheeni,
ſeenās eetoifitos dīshwoſtus, weetu, kur atrodas dīwi ſeedu
galdi un kur weenā puſe ir aifflebgtaſ durwis us ſwehtnižu;
us jautajumeem winsch latreib dewa bes laweſhanas ſtaidras
atbildes, kuras it labi faſlaneja ar ziteem nowehecojuemeem, la
abi pehtneeli pahrelezzinajās, la Emberels ſlabsta pateſſibū.
Wini nu greejās pee waldbas un dabuja atlauju us ſawu
rehkinu isdarit rakuſus apſiſhmetā weetā. Waldiba prafša
preefsch ſewis puſt wehtibas no atrodameem preefſchmekteem,
un tika eezelta pat ſewiſchla komiſija, kurač bija jaisdara no-
wehrteſchana. Eſahla ralt, bet lihds ſchim wehl naw biju-
ſchias nelahdas ſenivichlas ſelmes. Laut gan Emberels un
beedri bes tuhkoſchanas atrada eeeju, kurač bes wineem ne-
weens zits nebuhtu atradis, un laut gan wini, neprafſam
nelahdas zitas algas, ſa iſlai atradibas (kuras wini ne par
sahdu nauđu negrib pahrdot), tſchallī ween lihds ſtrahdaja,
21 pehdu augſto spraiflu tomehr wairs newareja uſeet. Uſ-
rala gan uhdene ahdereſ, kuras wajadſeja pahrwahret, atri-
rada ari aifgruviuſchais galerijas ar zilvelu lauleem, punee-
ſchu lampam un mahla traueem; bet lihdselti iſſila un ſweht-
niža nebijia wehl atrasta. Barons tapehz apnehmās 39 prog.
no winam peenahloſchās dafas pahrdot. Tahdejadi tagad
nodibinajās mantratschu beedriba.

Kahds leels noseedzueks nesen nomira Golettes zeetumā. Mohameds, la wīnu sūnza, dīshwoja Bisertā, Tunisā un nebija nelahds tilumibas waronis, kāvēzi ari winga slama

nebija nelahda laba. Kahdu deenu nilnumā winsch nolene sawu seewu un abus behrnus, wehlak winsch noschahwa kahda notarija dehlu, schahwa art us schandarmee, las winam d'sindas palat, bet pee tam pats tika eewalnotz. At letdom moklam un weenu tolku nonemot Mohamedu isahrsteja u fauza pee teefas, kur winam nospreeda nahwes fodu. Win ari pakahra pehz wiseem likumeem, 10 minutes tas larinjaz sharp debet un semi, tika nonemts un us kapeem aiswests. Kad laprazis gribjea winu peenahjigī pehz eeraschias nomasgat Mohameds atmodas, apfhdas un prasja dsert. Kaptaj aishbehgo, so nogi nesa; tas bija ta pahreibees, ka nomina Mohamedu wispirms nu nogahdaja us sliminiu, jo lagan sprands tam nebija lausts, iad tomehr pahreestas bresmets us winu bija datrijuschas nelahga eespaidu. Winsch drif atschirga. Va tam teesneshi strihdejas par scho gadijumu. Wai winsch sawu fodu bija iszeetis? Nahwes bailes u pakahrchanu winsch bija iszeetis, un la winsch nepalisa belga par to winsch nebija wainigs. Bet otreup winam bija jayerz nahwes fods un ar scho noluhku „tilmehr karatees pee sala samehr winsch nomicris.“ Gekam likumu prateji waren weenotees — warbuht la wina wehl tagad strihdas, bes pauehleja Mohamedu nowest zeetumā, kur tam bija japalei wisu muhschu. Zeetumā winsch atspirga ari no scha pedder ustroukuma. Goletta gaifs labs un bariba bagatiga. Mohameds pat pahreesta sahdu neschpetnu augoni katiā, babisch felas no pahrestibam, kuras winu gandrihs eegrubda sapē. Tad winsch no fargeem un ahrsteem islutinatz (tes interessant par wina gadijumu) it omuligi nodshwoja wehl pecuz gatu ka weentrozis no darba atswabinats. Behdigji winu peewalja plauschu eekaisums.

Wislee!akais un wiswezakais koks pāsaukē ir
22 gadīmtenus wezais wihgu kols Anuradhapurā, Bettong-
salas wezajā galwas pilhehā, Wina wezumu apļežīna
waiak nela 25 dokumenti. 288. gada preefsch Kristus dzī-
šchanas, eestahdits schis deedis pastīstams sem nosaukums
„swehtais ho”, tapehj ta kahda teila stahsta, la schis lo-
isaudjis is kahdas eestahditas pasares no ta kola, sem kura
Buddha mehdīs atdufetees. Wezo kolu ilgadus apmēlē sā-
teem svechtēt ieelu. Tagad schis kols nu gan ir webi illo
wezs grausts; jarus, luru pasares wehl sato ūrdzīgām
lapam, iau sen nahijs atbalstīt un ap paschu želānu, aplāni
turam atrodas budīšu altari, preesteri užzehlušķi 3 sahetei
giffarei mukri.

Tapat ūrſnigi pateizos it wiseem, kas beedribu ir pa-
balstijuschi daschu labu waſadſbu dahwadami. kas jaunai
beedribai ſihdjeja dauds fo us labjam noſtahtees.

Te nu staider redsam, ta, tur weeniba un zentiba, tur
netruhkfst panahkuma un Deewa svehtibas. — Apskatot un
jums, angsti zeenijameem goda weesem un beedreem schos
jauna usfahkuma labos panahkumus aifrahdot, lai neais-
mirstam ta, jaure fa gahdibu un aiffardsfibu tas ir numis-
bijis panahkums, kura droschā patwersmē mehs mihtam un
waram droschi buht, tas ir muhsu Augstais Semes Tehws,
wisaas Kreevijas keisars un Patvaldneels, Ritolais II., kura
waldishanas fahluma svehtlus schodeen swin wisa plaschā
Kreevija un dauds miljoni schodeen tur aisluhgshanas par-
saru dahrgo Semes Tehwu, kam ari mehs peeweenosmēes
firsnigt aisluhgdamees, dseedadami: „Deewo sargi keisari!“

Doles-Pulkarnes labdaribas heedriba nos-
swineja walas sawus 10 gabu pastahweschanas svehttu. Gawi-
nnezi personigi apsweiza Doles pagasta walde, weetejais
mahzitais Taurit Igs, „Deenas Lapaš“, „Mahjas Weesa“,
„Mahjas Weesa Mehneschrafsa“ libdsstrahdneeks A. Deglawš
un ziti. Telpu truhluma deht tuvalu svehttu apralstu
atleekam us preeskhu.

No Ischiles. Isschiles-Tibnuschu dseedaschanas beedriba, luras beedru flaits tagad paghelees us apmehram 80, schini seemas sesonā eesahkuſe jo ſparigi darbotees, beeschaki ſarihloðama gan teatra iſrahdes un dſeefmu walarus, gan ari preeslachisiumu un ioutajumu iſſkoideſchanas ma-

gan arī preelschlofijumu un jautajumu isslaidsroshanas waslarus. Scheem sarihlojumeem beedriba tagad noihrejuſe Iſchīlēs iſriblojumu nama telpas un puſchloſchanai eegahdajuſe arī llaweeres. Pehz dascheem ſchinī ſesonā jau notiſcheem iſriblojumeem, beedriba tablak iſriblos teatra iſrahdi 5. novembrī, un 26. novembrī — leelaku laižigu koncertu. Sawu preelschlaſijumu un jautajumu isslaidsroshanas waslaru ſchinī ſeemas ſesonā beedriba atkal natureja ſwehtdeen, 8. oktobri. Scho waslaru wiſpirīs pogosta ſtribwers A. Duhnas lgs eewadija ar fahdu deſlamaziju, kura dewa eemeslu uſ dſihwu pahrrunu par daschadeem dſihwes uſſlaſteem. Lad ſkoloſajs K. Gulbes lgs laiſja sawu kreetno iſſtrahdajumu par „Sluhysta labām un faunām puſem”, pēc kura tapat fehjās dſihwa diſkuſſija. No ziiteemi jautajumeem wehla laiſja deht tapa tiloi diwi iſſlaidsroti: „Waj Iſchīlē noderetu dibinat krab- un aifdewu koſ?” un „Kapehi pa Iſchīlē ſaiveenoteem vagoſteem wehl til mas laiſ-“

Wichtiles saweenoteem pogasteem wehl til mas lafa laitralstus?" Isstaideroja, ta Ischikile trahj- un aisdewu lasei, tuwejo Rigas lafu deht, nebuhiu nelahdas labas nahlamibas. Sihmejotees us oiro jautajumu, par laitralstu loschianu, tika dauds un daschadi eemestli peemineti. Ischikiles pogasta finnessis netopot peenabzigi us to sarihlos, ari laitralstus ya pogastu lafttigi isnehfat. Zahlak laitralstus us lauleem nedrot wis adrefet pogasta waldem, bet us pogasta folas nameem; ari pogasta waldem wajagot wiimis til dauds puhletees, ta winu finneschi peenahloschos laitralstus ilreis lafttigi nonestu us folas nameem, no lurennes tad behnii us mahjam ejot, wiaghtrali tos isnehfatn. Wehl tika peeminets, ta esot deesgan peedslhwojumu, ta laitralsti wiwwairak topot lasitti tabdos pogastos, par kuru dshwi un darbeem ari laitralstos heeschaki topot rasstits. Saweenoteem Ischikiles-Tihsnusch-Berlawas-Sprehstiu-Turkales pogasteem laitralsti lihds schim wehl mas eeweherbas esot peegreesuschi. — Schis preelschlakmu un jautajamu isstaideroschonas walars bija apmelllets no apmehram 200 personam; walaru ar passlaiderjumeem sewischki uszichtigi yabalstija saweenoto Ischikiles pogastu flosotaji un zitt schejeenes intelligenti spehlti. Nahloscho schahdu walaru sarihloschot dezembra mehnescza sohlmu un to tad saweenoschot ar tehjas walaru un musikalisseem preelschnefumeem.

No 2. Pirmdeerun un pirmdeerunas nakti 9. oktobri pēcīniņa gandrihs pēdēji bieza sneega laikrāt. Loti leelu slādzi fchi pirmā seima padarīja dahrīs augļu koseem, gan tos pavīšam nolausdama, gan sarūs noplekhdama. Nebuhā pat neweena dahrīsa, kurā nebūtu augļu kosi apfahdeti, fēwīschli abheles. Ari garnadzchi nemitejas pēekopti savu veislolu, jo atslal nakti no 8. līdz 9. oktobri kaufuru mahjae fainneekam T. issagti daschi podi sveesta. Ari daschi zentrifugas peederumi aizsnelli. Balsaimelis fchanga iibdi fchim bes fefmem.

No Drusseem. Schejeenes muischai ir atlauts nötret 2 lopu un krahmū tīrgus gadā: weenu 10. septembrī un otru 7. un 8. oktobrī. Lai gan ottram tīrgum ir atlautas diwas deenas, tomehr turets teek tilat weenā deenā. Septembra tīrgu sche ir eesaukajuschi par „maso tīrgu“ un oktobra tīrgu par „leelo tīrgu“, jo tee leeluma siinā weens no otrs atschīras; bet schogad tas bija pamisam otradi: „leelo tīrgus“ lihdsinojās „masam tīrgum“ un „masais tīrgus“ „leelam tīrgum“. Tīrgus masums gan nebija nomanams ūauschi waivuma siinā, bet tīrgočhanas siinā. It ihpaschi „jehru kūpischu“ un „lopu kūpischu“ bija loti mas. Ari „jaunkundischu kūpischu“ (sche ir paradums tīrgos dseet prezibas — un schahdus prezibu kandidatus faukā par „kūpischēem“) bija pamas, lai gan paschu jaunkundischu nebija masums. Kā jau bija redzams, tīla jau ari dīsertas kāhdas „prezibas“. Bijā omuligi noslatitees schahdos „prezibas“ dsebrajes, kur „mihlalais“ ar sawu „īsredseto“ fužs no weenās monopola degwihsa pudeles „saldo“. Bet zil dauds no schahdu „tīrgus prezibu“ dīseršanas mas teek galā īswests, tas dauds jau scheinē peeredsets, kur daschs labs „mihlalais“ sawu „īsredseto“ atsakī vīnīgākā formā.

No Jaun-Peebalgas. 9. oltobri pei mums us-nahza pirmais sneegs. Mineais sneegs sawa faunuma siud teesdam ir peefslaitams pei retajem, Ics neween meschos dauds lotus ir apfahdejis, bet wehl fabpigalu slahdi pada-rijis muhsu laufaimneeleem, teem negantā wihsē augku lotus samaitadams. Dauchs faiyneels pat nespēji to faudejumu aprehkinat! kad tas sawā auglu dahrsā eegabjis, eerauga sawu lepnalo un eenesigolo abbeli widū puschu pahrplestu ar fa-lauftiem fareem us semes gutot. Tapat ari egu losi ap-laufti. Wezi laubis neatminas tahdu sneegu redsejuschi, kas tik bresmigi dahrsa augku lotus buhtu apfahdejis. Wiha waina mellejama pei tam, la schoruden salnat neesot losos wihas lopas līhds pehdigam usturejās salas, zaur lo saros sneegs salrahjās milfigā daudsumā. Tani paschā nalti meschos losi ar tik stiprem sprahdseeneem lubsa, la tee isslau-figas vezi vīntes schahweeneem. — Kaut gan jaun-peebal-

dseeschi bija nobalsojuschi wiseem saweem frogem durwib aisdarit, tomehr tee wist weens pebz otra ir sawas privilegijas atdabujuschi. Sevischki laitigs ir mums muhsu Abrupa frogs, kusch atrobas tilai pahru simtu foku no pagasta mahjas. Pee mums, tad sahbas sapulzeb deenos, nesapulzejas wis pagasta namā, bet wišpirms krodsinā, tur tad kreetni duhschu eprawidami gaida, lamehr teesas fulainis pahru simtu foku lihds krodsinām nomehrodams eeradisees sapulzetoš aizinat us augschu (pagasta namu). P. B - hm - ns.

No Gatartas. Kamehr wifās pagastskolās jau skolotaji peenemti, tamehr m uhsu pagastwalde wehl til fahdomat par palihga skolotaja peenemšchanu, lai gan tas jau bija wajadfigs no 10. oktobra, kad skola esfahlas. Skolā jau tagad ir nepilns simts skolenu, ar kureem jastrahdā weenam skolotajam, kamehr pagasta walde „apspreedis“, waj „buhs“ jau laiks peenemti palihga skolotaju. Ka schahda palihga skolotaju nepeenemšchanu laikā ir laitiga, to, ka rahds pagastwalde nenojehds. — Nestinu, woj wehl ir lahds zits tahds pagasis, kur pagastnamā nav dabujamas pastmarkas, ka scheit Gatarta. Scheit, kad lahds wehstuli grib nosuhit kur, jakuba bes markam, tika klahtpeelekot wajadfigo naudu par pastmarkam. Kad schahda besmarku wehstulu fuhtischanā nav drofscha, tas pats par fewi saprotams... Pagastwaldes peenahlums gan buhtu, pastmarkas eegahdat un tās nodot strihveram, waj lam zītam, no kura latrs markas waretu dabuht. Zel maleetis.

No Smiltenes. Mehs smilteneeschi sauzamees iſ-
glihoti laudis, bet ſā jau latrai leetai ir fawa ehnas puſe,
tā ari pee mums. Jau wairak gadus atvaiak mups apzeemo
lahds originals no Walkas puſes, un teefcham īchim tehwam
ir aherstnezibā pee mums labz darba laulz. Šobis minetais
wihrs peenem fawā ahrſtefchanā wiſus ar wiſadām laitem,
gan ar galwas ſahpem, gan ar libumeem, wiſwairak wiſch
ahrſtē wahjprahdigus, ſā ari lopus. Wiſus wiſch ahrſtē ar
fawas roſas peelikchanu. Sinams, tad jau tehwam wairak
atmet, tad jau drihsak pee weſelibaſ teef. Buhtu eeweblaſms,
fa waldbiba tahn̄deem raibuku tehwem druzzin to darba lauku
peelnapinatu. — Oſtobra mehneſcha pirmajās deenās lahdā
walara, Smiltenes G. mahjas haimneeka tehwes pats iſgahjis
no dſihwojamās mahjas un tibſchā prahā celebzis aſā, fur
auſtā ubdeni atradis galu. Minetais wihrs bijis 30 gadus
Smiltenes draudsei var baſnizas laſpu. G. J.

Deo Limbascheem rassia „Nordl. Btg.“, ta tur
 17. oktobra rihtā ap vulsten 3 gar, seemelvatareem pēc de-
 besim bijuse redsama staista dabas parahdiba: tur bija redsami
 milsifiki ugunigi stabi, turi usleesmoja farlani salā krabša un
 pebz waj sekundem pasuda. Schi parahdiba pebz ilgaleem
 woj ibhsaleem brihscheem atkahrojas kahdas 12–15 reises
 pussstundas laislā. Debesis bija pilnīgi apmalkusčas. Gluschi
 tumſchā nalsis kluva til gaisča, ta wareja waj pat laſt.
 Kamehr parahdiba pastabveja, no senita kīta mafas, ugunigas
 bumbas, kuros us daschadam debesu malam iſſlihda.

No Valkas. Valkas Weesgås heedribas sahlē
14. oktobri tila naturets atwadishanas meelais, facihots par
godu libdsschinejam Valkas rajona tautskolu inspeltoram
Beldjugina lgam, lursch schohdā pat amata teel pahzelis us
Jurieweļ rojoni. Neraugotees us flisteem rudenī zeleem un
wehlo issinojumu bija skolotaju faraduschees prahvā skaitā.
Galda runās tila dauds un daschadi isteilsta atsiaiba un us-
flawa doto libdsschinejam zentigajam inspeltoram Beldjugina
lgam pa triju gabu darbibas laika. Weens no zeen. inspeltora
eekehrojameem darbeem bija: skolas museja eeveschana
tautskolās. Atwadishnās runu natureja zeen, inspeltora lgs
loti labwehligu par skolotajeem, lura wišpirms issajija patei-
zibū wiſeem skolotojeem par winam parahbito godu, pefazis-
dams un usstubinadams jo zentigi strahdat skolas druvā, tad
buhschot felsmes darbam un svehtiba darbineelam. Veidsot
inspeltora lgs usaiinaigā nodfeedat: Deems Šarijs Keisaru!

2. SIA — **215** — **1911**

No Lihderes. Ottobra tumshas naltis nepaleek pee
mums libdereescheem bes eespaida. La schajas nedelias lahd
no muhsu flaweneem, tahtu pasthstameem "garnadischeem",
lailam leelias tumfas dehl, eemaldijuschees laiminu draudses
slekti, kur zaur pahrsatishanos ari kas paachmees libdi.
Mekletaji un polizija, eeslatidama schahdu "zeemina" rihlo-
shanos par pretlitumigu, un pamatodamas us peerahdijumeen,
11. ottobra deena, lahdas 5 personas, to starpa 1 feerweeti,
aishweduse us peenahzigu "meera weetinu", lai nabadsneem
wairis nebuhtu ya tumiu jamaldas. Seeweeti gan brihdina-
juose winu aistilt, jo winai esot gaidamas "jaunas zeribas",
bet polizija gribedama pahrslezzinates par "lahrtigu" ruden-
apgehrbu, atraduse wairakus libda lafatus feeweeti aptihtus
ap "jostas weetu". La feerweeti atswabinajuschi no "jaundam
zeribam". Laikrastos ari jau esam lafijuschi no dascham
pusem, la schogad esot usliihduschi "muldetaji" jeb "murgi",
luri zilveeem stahstot ehrmotas leetas. Pehdeja laila ari
pee mums laiminu B..... s pagasta nomalite esot us-
liihdis lahds "muldetajs" jeb "murgs" un stahstot dascheem
nahloschas leetas: la, weens fainneels, tehwis ar dehlu, da-
buhschot no "augstam personam" dahwaras leelas naudas sumas
preelsch lahda turiga grunteela mahju pirlshanas, kuram
aikal teikts, la schim listens esot nolehmis isputet. Tihri
brihnumi! Kahdam zitam atlal buhschot saudeumi us 6—7
simti rubleem zaur flikteem zefojumu ujnehmumeem; tad, zitam
scho, zitam to, lo nu kuraan; dascham tiskai paregojot pa simtu
rubku, dascham ya 3 simti un t. t. Paidees Deewam! sche-
jeeneeschi un aplahrtne gan nepeeder pee mahatigieem laudim,
un nepadodas "murgu" eespaidam, bet daschus, wiswairat
nepeeauguschus, war ari famulfinat us lahdu "sewischlu" pa-
rahdibu par naudu un labam "weetam". Medi', lo misu ne-
needishwo schi e isasichtibas laikos. Linke

Kursemes gubernatorvs Keisarisskai kreewu siwkopibas un svejneezibas beedribai Peterburgā eesneedjis usaizinajumu, lai Jelgawā nodibinatu schās beedribas nodaku. Luhgums nodots laukfaimneezibas departamentam.

Kursemes **palni** un **paikali** laukfaimneezibas **šinā senak** un **tagad**. Lai gan Kursemē nekadu augstu falnu nav, tomehr ir augstumi ar kādu augstalu galotni, tenu tād fauz par falnu un zītas aplaht efoschās par palneem. Vagabjuščā godu simteni un wehl febi gadīsimēna eesahklumā us palneem semlojpi ir sehjušchi un ptahwuschi, pat augstalee falni, lai ne libds paschai augschai, ir tituschi ar strabdati; tas nebuds bes vanahkumeem hījās ja toks...

weetas dauds gruhtaki art waj ezet, nela lihdsenumus. Za leela daka pakalnu un ari augstaku galotnu ir ap mineto laiku apstrahdati, to war itin pilnigi wehl tagad pastift no "otaram", ihpaschi pa Sunakstes, Sehpils, Saulas, Ildu un ziteem apwideem. Daschs lastaajs warbuht domas, la tos wareja buht: la tagad labiba nolalst pat lihdenas weetas, kad farsts un fauks laiks ilgali pastabu; la tad tahds wetas wareja las isdotees? Tas isskaidrojams apmeztam schahdi: Wehl preeskch 50—40 gadeem bija muslaji purvi til slagni, la ne fungs newareja tikt vahri, ar ta faultiem alsteem un akatscheem, paauguschi lahrkleem, melneem alshneem un ziteem slagumos augoscheem kokeem, leelalām no masalām upitem, tur tagad wairs newar atrast ne winu telkas, toreis bija winām gar abām pusem atvari, awot u tehzēs, apauguschi leuhmeem un ari leelaleem kokeem, zaure uhdens un kneegs fakrahjās dauds leelalā mehrā un ari daus ilgal usturejas nela tagad, ari us augstakām weetam nebu ne puze no femes issstruktdata tihrumos, bet tur viršū gulez meschi un leuhmi. Scho rindinu lastajam wehl finamas waicak weetas kursemē, tur preeskch 100 gadeem ir bijukā paleeli eserini un tagad tee augligaksee tihrumi. No tam gaischi redsams, la toreis bija, wišpahri nemot, mitrals gožis un reti kad tahds leetus truhkums la tagad, zaure so pat augstakos salnajos labiba auga itin labi. Bet tagad wijs eedobes nograhwetas, muslaji, purvji un lauku meschu gabali isskausti, vijs ir vahrwehrts par tihrumem. Bet par fendo gadu labibas augshanu waicak augstakās weetas wehl no nau japecimirst, la leelalā daka salnaju ir augliga maha seme, us augstakām galotnem. Waj schos, preeskch šānts gadeem artos tihrumus wehl atjaunot, tur jau lihdecaumi un purvi patafisti par tihrumem til leelā mehrā, la posadi semlopji tos tilko weiz apstrahdat, ic jautajums, kuru atlaši fin neisschirktu, bet zitadi gan winus tee semlopji war leen, us kuru grunteem tahdi salni ateodas. No Skribweru slajhi us Jaunjelgawu brauzot, pa labai rošai, netabu no Drogawas us augsta salnaja ir Sprudu mahjas, kuru ihpaschi neeks preeskch ne sen gadeem kraujo, augsto pakainu apstadija ar ahbelem. Gesahdot kožini loti pamasmā auga, te tagad leelalā dala deesgan kupli. Ahbelem latrai augšpuse noslihpums tā norakls, la leetum lihstot winas dabu wodīgo mitrumu, jo zaure norakumu uhdens tuhlin nenotel lej, bet gan apturas finamā mehrā. Bet schahdas weetas ja nemas newajaga apstahdit tilki ar ahbelem, tilpat veizi ir ziti kosi, kuri, ihpaschi deenwidus rikta pušē, loti labi augi. Apstahdischana rudenos weegli eespehjama un pehz gatess war isaugt daschs labs leetas lols. Bes tam tahdi lula flatitos ari dauds jauskati, nela gluschi kaili slahvedami

No Wolgantes. Nakti no 18. us 19. oktobri pēm
schejeenes „Kliwes“ meeschlunga muischai uš Leetupi neit
sefosa katastrofa: Bugātwaikons „Flora“ viljis daudz
leegeli harfas. Tam pēti brauzis pilnos tvaikos tādas ja
schķicas tvaikons „Jekaterina“ un waj nu aīs neusmanis
waj aīs tumfas, eebrauzis pirmajam sahnos un tas pēc ne
azumirsteem nogrimis. Laime, ka katastrofa nam prof
neweena zilvela upura. A. - C.

No Vehrmuischas. Svehdeen, 15. otoobi muhlausfaimneebas beedriba „Druwa“ swineja sawus paralegada svehtus. Programai gan wajadseja, ka bija studiat, sahltees ar beedribas gada pahrskatu, bet ta la us ta nabi eeradusəs publita, tad svehtus atlabbja ar teatra israhdi. Vrahydei bija iswehleita luga „Gods“. Vehz israhdes seloja deju Isrihlojums jaurmehra bija deesgan labi apmeklets. — No droshas puses dsiedams, tad 5. novembris muhls ayjemisshot Aoolfs Allunans ar sawu teatra personalu. Beemis atwedischot mums „Al schee wihereschti“. W.

No Sibpeles. Nesen labds schejeenes faiimne
braukdams pee Dobeles latw. mahzitaja muischas pahz Bete
upes braslu, eelluwis dselme un ar wiſu ſigu noſlibzis. Bet
digu galu aci dabujis wehl weens no schejeenes faiimne
tas ar nalis wilzeenu no Rigaſ us Jelgawu pahrbraujis
negribedams tumſa filko zelu lihds mahjam mehrit, nolje
eebrauktumē gulet. Otrā rihtā eebrauktuvēs faiimnešam
zees dihwaini, la guletajs wehl nedomā zeltees, mehgina
atweht durwis. Bet tad atradis tas aifflehtgas un
stiprā dausifchanas palikuse bes felsmem, tad ar kaleja paſi
bſibu uſlaufuschi durwis. Israhdiſees, la iſtaba pilna ar twan
un guletajs jau gluschi pee beigam. Us ſlimnižu aifnests ſlim
neels atſchreibis. Bet, ſā domajams, tad tas no twana ſe
gifejees, jo pag. nedelā tas nomiris.

buhwe, las jau lopsh junija sahla, nu laimigi pabeig
ka skolas telpas, sevischki skolneelu gutamas istab
bija par yla fcham, to waj issatris multis wareja red
Blascho telpu apsklischana kā slogs guleja us wifas valda
Tapehz tad sawā gudrā prahā nolehamām scho flogu novēl
un tas nu pa dākai ir padarīts: weenā guļama istaba iis
išnibžinata un otra (lai išnahktu tapat 2 gułamas istabas
zaur skleħxistseenu pahrdalita. Skleħxistahws arti ir nočie
dits (no lam, blakus minot, ir tiluše branga greħda leegħet,
buhs i lo pahdot). Gudrojām, gribejām gan pamatiżie
(radikalatu) skolas nama „reformu“ iſdarit, t. i. tagad
leelo muhra eħku pawifam nojsault un tħas weetid jelt m a
no loka. Bet deesgan jau id ar to skolu kimeres, un wa
nu, miħke, wifū labu us reis paguhhem iſdarit! Schorri
deemschel, pat llaej, lura skolums arti apehd dauds dabig
mallas — nebija spehjams mošaku pataſt. Dashti gan
fmih — par pahrbuhwi. Ko nu par teem! Bet nu manan
nerotflišu ja boċċas. Wobiss ^{Wobiss} ~~Wobiss~~ dawdi telfoz

No Sezes (Jaunjelgavas apr.). Sezeeschi jaurmehi ir labi zilwelki, bet siltki muiskanti un tayehz wiñi ari neradobs pasaulei ar kahdeem isrihlojumeem. Warbuht ari, ta wiñi taydas buhschanas usflata par leekam aif taupibas nolubleem jo isrihlojumi tatschu prasa naudu. Taupiba, ja, ta it lade leeta un sezeescheem ta ari patihk, ta to peerahda felojschis gadijums. Weetneku pulks reis bija eedomajees, ta ista buhschanas nam praktisti nolahrtotas un tadehk tas nolehma: paschu pagasta behrneem, kas fslou apmelié warat par 3 sec mam, jamalsā par latru seemu 2 rbt., kuri lai nabsot pagastam par labu. Nu, waj schee naw ihstee salamani. Taw piba ir fatmeneezibas pamats un to sche redsam wiños galē "n mālē". Sākās ītāmās, kādās ītāmās, ītāmās, ītāmās, ītāmās, ītāmās.

No Somijas. Jaurluklojis 14. oktobri sch. g. sejvisskas padomes preses leetās protololu, Somijas generalgubernatoris, sā „Waldibas Vehstnesēs” ralsta, parveholeja: 1) Ģewehrojot laitigo virseenu, pee tābda, neslatotees us wesenī rindu winai usslitko ūodu, pastahwigi un stuhrgalwigī peeturas awise „Wasa Nyheter” un tas no jauna ir parahdijses schās awises 111., 129. un 131. numuros eeweetotoes ralstos par kreemu kurvju pinejsem, „Somijas paviljons Parisē iſtahdē” un atteezotees us awises „Afionposten” aſleegschānu, awises „Wasa Nyheter” iſdoschanu aſleegt us wiseem laikem; 2) us Somijas zensures līnumu § 12 p. 8 un § 31. pamata aſleegt awises „Pāivālehti” iſdoschanu us trijeem mehneshēem par schās awises 203. un 220. numuros eeweetoteem ralsteem: „Stroderi isteiza sawas domas” un „Strahdneeli un tehwija”. Ņods, tābds usleefamās mineto awishu zensoreem par nolaidibū un mineto ralstu nepareisu zaurlaifschānu, ir janoteiz preses wiršwaldei.

Uralu Falnus mehds dehwet par Kreewijas falnrat-tiuju pehrl, kura sawu slehp glabä neissmelamu pullu daschadu derigu dahrgu mineralu. Lai gan falnruhpneežiba tur attihstas, bet wifai lehnam, ta la finantschu ministrija usdewa profesoram Mendelejewam preessch vahra gadeem ispehtit schas lehnas attihstibas zehlomus. It ihpaschi ar dselss eeguhshchanu eet wifai gaufi. Mendelejews la us pirmo gaufibas zehloni no-rayda us to, la dselss ruhpneeki fweschus kapitalistus aifsaida pehz eespehjós projam no Uralem un Kronis felo schai preessch-fihmei. Leelakat dafai Uralu dselss fabrikam peeder netizami leeli semes un mescha gabali, kurus winas neatdod ne par sahdu zenu, lai nerastos konkurenči un „aiffardibas muitas sistema windam ta la ta nobroschina peeteekoschu yeknu.“ Schee Mendelejewa wahedi tapehz jo wairal ewehrojam, la winsch 1891. g., apspreeshot aiffardibas muitu, pascheem ruhpneeleem wehl pahrmeta, la tee mas par sawu labumu behdojot. Ažim redsot, profesors matnijis sawus usslatus un agrakos atsinis par nederigeem. Kronim widejos Uralos peeder $2\frac{1}{2}$ miljoni desetinu un tur ari netauj dibinat nesahdos jaunas ruhpneebibas eestahdes. Un Kronis pa wifam $2\frac{1}{2}$ milj. desetinam rascho tifai 5 miljonus pudu dselss, samehr privatlas eestahdes ar tilpat leelu semes gabalu isdabii gan jau lihds 12 milj. pudu. Otrs zehlonis ir zefu truhlums. Bat pee tagadejas produktijas Uralem wajadsetu trihs reis tik dauds dselsszelu nesla ir. No 12 kona dselss ifstrahdawam tilai 7 un nu 83 privatam tilai 11 saweenotas ar dselsszeta stigam. Tahdos apstahklos gruhti pawairot dselss raschu, kura tagad fneedsas lihds 40 miljoneem pudu, samehr ta waretu buht 300 milj. pudu leela pee sam meschi nemas netiltu isskausti. — Gewehrojot nu, la dselss patehreshana dauds ahtrak peenemas un dselss ruhpneeki atsal ne domat nedoma raschu paleelinat, gruhti zeret, la dselss zenas pareksamä laikä lihds semakas. Un tomehr wifä gudro un melle lihdseltus, lo pajelt semkopibu, kas eespehjams ar pahrlabotu rihi un maschinu peepalihdsibu, lo wezinat wifadu ruhpneegibu, bet wifä aismist, la dselss Kreewija tik dahrga, la reti zita sahda walsit.

De Vladivostokas telegraafse „Now. Wr.“ Siltā laika weetā tagad usnāhžis leels aulstums. Amuras upe aissalst. Chabarowskā un Nikololskā īneeg. — Uz brihwprahīgas plotes lugeem „Kijew“ un „Kostroma“ alsbrauga uz Kreewiju viži atvakanatee reserwas ofizeeri. Daudzi no atvakanateem apalschlaejiweem eestahjās Mandžurijas dīselszela deenestā uz trijeem gadeent.

No Riga.

Jāunās Gertrudes bāsnīzas kapitals, tā „Nig. Tageblatt“ sāc, ir 94,305 rubļu 2 kāp. leels, vēe tura vēl jaapeestlaita balvās, kas zēsīchi apsolitas, kādī 5000 rubļu un kapitala augst līhds gada galam 4000 rbt. Administrācijai tā tad ir schimbrīhscham 103,300 rbt. Preetsch bāsnīzas buhvēs, tā finans, wajadīgs 160,000 līhds 170,000 rbt., tā tā kapitāls vēl jaatrāj.

Sinibu komisijas seadde tila isosalitas studenteem stipendijas. Ja Sinibu komisija buhtu gribehuse eewehrot

wisus winai no daschadu augstskolu mahzlekem eejuhite
luhgumus, tad winai buhtu bijis jaisdala pahri par 500
rubleem stipendiju naudas. Bet Sinibu komisijas kase an
lahwa isdalit tikai 1800 rubku. Nospreeda preelsch Riga
politehniskā instituta latweeshu korporacijas „Selonijas“
studenteem ismalkat 500 rubk, us Jurjewu subtit 700 rubk
us Peterburgu 400 rublus un us Małswalu 200 rublus. —
Tālak us deenās lahrtibas stahveja S. Gustawa preelsch
litums, ka preelsch Sinibu komisijas wasaras sapulzem preefs
latras īnatnes grahmatam buhtu eevehlamē sevišķi
referents. Tā ka Gustava lgs nebija atnahzis us sapulz
tad wina preelschlikuma apspreeshanu atlīta. — E. Mednī
lika preelschā: 1) jastahdit latweeshu grahmatu isdwej
farakstu, lai buhtu eespehjams pahrinat, kahdas grahmatā
īsnahk latweeshu valodā un 2) zaur awisem uzaizinat latv
grahmatu isdwejus, lai wini pēcjuhtītū Sinibu komisijai p
elkemplaram no sawām jaunīsnahkuschām grahmatam. Sawu
preelschlikumus Medna lgs wišpirīms motīvē ar to, ka Sinib
komisijas wasaras sapulžes esot jareferē par wišam gada laik
latweeshu valodā īsnahkuschām grahmatam, bet ka dascha
grahmatas paleekot neeevhrotas, tadeht ka referenteem tā
neesot sinamas. Pehz garām un plāschām debatēm abu
Medna lga preelschlikumus peenehma.

Eelu brugi **Rigas pilsebtai** ismalsā itgadu
leelas naudas sumas, tomehr eelu brugis pee mums samehr
ar ahrsemes leelatam pilsehtam ir toti flits. Jaunos eel
brugos pee mums ihsā laits teek isbraultas leelas bedres
pee lam pa leelsakai dākai wainigi smagee wesumneeli. A
ahrsemju ahrpilsehtas tapat brauz smagee wesumneeli, be
tomehr winas sawus eelu brugus prot taupit un tee ari i
dahrga leeta, las taupama. Peemehram winu smagaileen
wesumneeleem rehypes dauds platatas. Ari **Rigas pilsebtai**
domneelu sapulze kluwuse us fcho leetu jau usmaniga u
isjderwuse jau preefsch trim gadeem weetejus nolikmus, kui
nahlofchā gada janvari stahjas spehlā. Pehz scheem no
teilumeem riteneem, ja smago wesumneelu wahgee
naw atsperes, wajag bubt weenjuhgu pajuhgeei
wi smas tribs zollas un diwjuhgam wi sma
tch etras zollas platam. Tā tad smago suhym
saimneeleem laits eegahdates ritenus pehz preefschrafsia.

Pee elektriskeem eelu dselszeleem teek strahdati
faut gan buhtu jawehlas, ka darbi pawellos ahtrali, it ihpaed
fleeschu lilschana, lura eet gauschi lehnam us preelschu. Schim
brilshcam satiksme Sunorova eelä loti apgruhtinata. Speh
stazijaž buhwe us bijusča siergu tirkus lauluma jau manan
pazehlusēs no semes, tapat tur teek zelts flurstenis. Baltija
wagonu fabrikā preelsch jaunā dselszela esot pastelleti fabri
93 wagoni, no kureem ziti jau gatavi. Ir toomehe m
tizams, wai pa issjahdes laiktu dabuhšim wiſinatees pa Mīg
elektrissos eelu dselszeli wagonos. —drm—

Grahmatu golds.

Nedakzijai pēsūhtitas schahdas jaunas grahmatai
Saimneitschu un Seltenu kalendār
1901. g. Ernstā Blates ißdewumā.

Sießlada Kursemes un Widsemes Lait
grahmata 1901. g.

Rugneeziba.

"Antares", kapt. Straumers, 28. p. m. isbrauzis n.
Kronshchates us Miehtibili. "Capella", kapt. Aumans, 28. p.
m. isbrauluse no Leepajas us Malmi un fasneeguse pehete
ostu 9. f. m. jeb agrasi. "Delta", kapt. Otmans, 12. p. m.
isbrauluse no Pernambulos us Trinidadu. "Japan", kapt.
Frizbergs, brauzot no Kronshchates 19. p. m. fasneedjis Wi-
puristu. "Polar", kapt. Bergs, brauzot no Migaš 4. f. m.
enturejis Elsinehres sedumā. "Mersragzoems", kapt.
A. Dambergs, brauzot no Sentdehwidem 2. f. m. fasneedjis
Klaipēdu. "Dolphin", kapt Barons, brauzot no Gran-
schmutes 2. f. m. fasneedjis Leepaju. "Gubernator S.
nowjew", kapt. Werners, brauzot no Arlangelstas 3. f. m.
fasneedjis Grehwsendi. "Maria Anna", kapt. Otmans, 30. p.
m. posusēs Boneše us Rigu. "Alcor", kapt. Breintopſi
brauzot no Kirkaldeem 3. f. m. fasneedjis Disartu (Dysart)
"Ottomar" kapt. Meyers, brauzot no Pernawas 30. p. m.
uonahžis Boneše. "Columbus", kapt. P. Mettis, brauzot
no Arlangelstas 4. f. m. nonahžis Eksmitē (Exmouth
England).

No alrſement.

Ginas jufas.

Sinojumi is Kinas nahl pehdejās beenās tik gauß. Ich
ihst daris Kinas waldiba, wehl nesahdi newar nosfahrst. Da
ta zik teek finots, reds zauri weenigi to paschu wezo, parasti
dindomigo polititu. Keisarstais galms negrib atgrestes un
Pekingu, aif bailem, la tam tur nellahjas silti. Wainig
mandarini protams pastahnwigi beede leisaru un leisaree
maki. Iei nesahdi u girones haam. Santiq apachok mā

mahti, lai nellausas us europeescheem. Jantse appabala wize farati gan esot galmam peefuhitjuschi „peeminas rafstu“, lutee to luhguschi, lai tatschu pawehl nosodit wainigos printschus un ministrus, kuri pabalstijuschi leelbuhneekus, zitad esot pate kinas waldis pastahweschana apdraudeta, ahrsem neelu lara spehls zitadi doschotees tahslak kinä eelschä. Beno oteras puies schee paschi Jantse wizelarati, seiwischki Tschantschitungs pastahwigi telegrafejuschi un rafstijuschi europeesche konfukeem, lai tatschu gahdajot par to, la europeeschu kar spehls astahjot Pekingu, zitadi no meera newarot buht runa. Dapat prinzis Tschings un Lihungtschang pastahwigi isslaidrojuschi, la keisaristus printschus nekahdi newarot nosodit, keisars newarot atgreestees us Pelingu, samehr ta apfehsta nsweschnelu lara spehko. Galu galä zauri redsama til wez wilzinashandas sistema, ta la gan mos zeribas, la kinesch peekahpsees, samehr teen neees zeeschali us ahdas, seiwischki samehr neapischdis Jantse appabala ostos pilsehias. Paschus laik teek sinots, la prinzis Tuans esot pawisam nosudis i Singanfu, kur paschulait atrobas keisarislais galms. Domajot

ka tas esot pahregehrbees par budistu muhlu un aishbehdfis us Tibetas pußi. Da tifat nostabhis par ta aishbehgschanu pateess. Tas jau ta pee fineescheem parast, ka tee weenu waj etru mandarinu nosala par pasuduschu, waj pat nomitusch, lab jabaibas no soda. Shstenib warbuht tiflab Tuans, ta ziti wainige sprehle tapat ka libds schim, pee galma galweng lomu. Kas tad wiaus wisus tur war kontrolet, tur us 1000 werstem aplahriné naw neweena europeescha.

Wahzu kara pulsi tagad wiss nonahluschi kinä kopä ap 20,000 wihri. Bet no eenemtäz Paotingsu ir wahzi tomehtaisas atlahptees. Warbuht sa tur friht sward slistä satilsmee par seems laiku. Ispositäts dselszela sfigas nebijis eespehjams til labi atsal fataist, lä buhtu wajadseis. Dat libdi Pelingai dselszelsch nebuhschot pilnigi islabots. Paschulait ari Petschili prouvinz eestahjas salnas, ja ne nowembri, tad laträ sinä dezembri aiffalst Peiho upe. Starp Tangfanu un Peitanu us lahdam 32 werstern dsessgelsch bijis pilnigi ispositits un wehl neesot islabots. No eesahluma gan freewu saldati strahdajuschi ap islaboschanas darbeem, bet pehjal to atmetuschi, pehz tam lad freewu kara pulsi is Pelingas atlahpuschees. Japani turprettim esot pilnigi islabojuschi kahdu 25 werstes garu dselszela gabalu, angki tapat. Pehz wahzu sinam freewu waldbiba esot salihguse daschus wahzu twailonus, kuri noweduschi wahzu saldatus us kinu, lai westa atpalak daschus freewu kara pullus. Tas wiss nu protams buhtu peerahdijums, la Kreewijsa pehz eespehjas drihs wehlos meeru.

Daschas shlakas wahzu un frantschu elspedizijas joprojam publotees istihrit Petschili pr owingi no bokereem. Kohda wahzu-frantschu elspedizija marschejuse us keisarisleem laveem, kur esot nostabjuschees prahwi kineeschu pulki. Paotingshu apzeetinatais kineeschu gubernators un labds kineeschu valstaneels no starptautiskas lara teesas deht libhdsdalibas perekristito wajachanas un misionaru apkauschanas noteesati uj nahwi, labds sods ari tifshot drzhumā ispildits.

Kahds eenails walda pret ahrsemneekem ari Widus-
Kina, to leezina tas, ta nvpat Schanghajä schauts uj tah-
deem amerikanu ofizeereem, tas vastaigauschees gaz pilsehba
muhr. Ofizeeri gan netiluschi eewainoti, bet ari wainige
naw dabuht rotä.

Wahzu-anglu salihgums ari Kinas ahrsemneelu no met es opseweltis it juhsmigi, ta tas jau bija sagabdam. Taifni eiropeeschu tigoneem Kina no swara, lai wiss palistu pa wejam. Ka finams, tad kreewu waldbiba isteikus, ta ari tai naw nelas pretim pret anglu-wahzu salihgum un schim issfaidrojumam drijfti felojuschi frantschi un amerikani. Frantschu awise „Figaro“ issala zeribu, ta deihsumā deputatu namam preefschā zetamā „dseltenā grahmata“ par atgadijeneem Kina buhschot fihli aistrabdis, ta neweena zita leelvalstis nemehginot pawatrot sawas teesibas Kina us Franzijas rekena. Tapehz wiefelais zilwela prahs prasot ari no frantsu puses, ta tee lai isbehgtu fareischgijumus. „Figaro“ te op linkus norahda us dascheem frantschu parlamenta logeteen, luri gribetu dsiht pahral sparigu politiku, kertees tublik dselenam wiham pee ahdas, waj nu bises, t. i. dalis Kina Nekretni jau nu gan kineeschti isturotees, het tur newaroi nela darit, Franzija pee tam neesot wainiga.

Anglu-buhru leetas.

Angli mehginafchi ar buhru wadoneem fewischli Beti un presidentu Steinu ussahkt farunas, pagehrejuschi, lai te padodas. Bet tee strupi atraidijuschi parlamenterus. Angli nu gan leelas, ta teem drihsund buhshot wiha Deenwid-Afrika rola, tee pat aissuhitiuschi daschus kora pulsus mohjas, bet ihstenibla leetas nemoj tik labi neweizas. Lord Robertss gan pastino, ta angli kara pulsi attal eenehmuschi Beilemi Dransgas walsti austremos, bet daschus zitua weetis angleem issgahjis slikti: Kronstades tuwumā buhri attal sa-nehmuschi zeeti 90 wiheru leelu angli dselszela stazijas garnisonu, notnebruschi yasta brauzeenu, to labi optihrejuschi un aisdedfinajuschi un paschi attal ahtri aislaidusches, lad tuwojees kahds brunu wiizeens, us kura bijuschi leelgabali. Kadda daka buhru Transvalas seemekos fataisfotees Vota wadtha jrot efscha dflakti tulsnesi, ja angli teem usmahltos wihi leeleem spehleem. Angli nu gan ar prefawinajusches wihi tulsnesi pret reetumeem no Transvalas, to mehr leelee attolumi daritu tur palaldishchanos koti gruhtu — wispehdigi buhri war ari aissrot zauri zaure Kalahari tulsnesi libi wahzu ihpaschumeem, kuri nu ar gan kotti faust un neaugli.

Wahzja. Grafa Beppelina gaisa fugis, par turu tildaudi tila runats, jausskata par stipri neisdewuschoz, at tagad pebz islabolochanas ar to newareja ahtreak braust, ta ap 18 weftes stundā, ta la pat wideji stipris wehjisch jau to wareja dīstīt atpalak. Tagad gaisa fugi noipirkuse par lehnu zenu wahzu lara walde, jo grafa Beppelina lihdjelki bħiżżejjiee gala. Prinjis Arenbergs, kas nesen biċċa Deenwidus-Axellā duqmās noduhris waqtak melnus apkalpotajus un no pirmās lara teesas fizis attaifnots, tagad stahdits otrei lara teesas preekschā, lura to noteesajuse u 15 gadeem y'e tollschna foda.

Franzija. Kara ministris André wifai spartgs — taatzeħlis no amata Fontenéblo leelgabalneelu skolas direktors, generali Perpoaru, tapehz la pehdejais wajajis schibdas. Perpoars paklausijis, bet atwadotexx pеesuhtijis agraf sev par doxeem ofiżżeereem fihwu ralstu, tura tas isflaidrojis, la qedi noteekot pahrestiba, schis esot fawus deenesta peenahumus labi ispildijs. Sawà fina nu tomehr leelas, la kara ministris André eet pahral tablu, kas war pret ministrija fagell ihgnumu. Kahda runa André gan isflaidrojis, la ministrija usflatot par fawu usdewumu republikas apsardibu, schis la fareiwiś sinot til to, la labala atgħainasħanàs pret cenaid-neeleem pastahwot usbrukum. Tamlihsigji jau nu ar nejjil agrabi bija isteigees pats ministru preelfsoneels Waldeċċi Russo. Buhs tomehr interefanti redset, fa-deputatu nams isturejsees, tura sanahksħanai janotele jau nahlamas deenàs. Baris isstobbe tifliss kienha meħl 12 u novembri (29. ott.).

Anglija. Var ahrleetu ministri eegelts lords Lansdauns. Awises wispahr par scho eezelschanu now deestin si meerā. Lords Lansdauns gan esot personislu satifime glauns diplomats, kas protot franziski, bet garigi ne deestin zit cerebrojams un patslachwigs, daschas awises art apgalwo, la wintjau art tikai buhschot lorda Solsberi „tomijs“, wifes swati

